

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

**«Προκλήσεις προώθησης της ακαδημαϊκής αριστείας στο νέο
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής»**

(Αιγάλεω, 28.2.2018)

Με την ολοκλήρωση της ψήφισης του Σχεδίου Νόμου «*Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και λοιπές διατάξεις*», η Συνέλευση του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας συνεδρίασε εκτάκτως την Τετάρτη 28 Φεβρουαρίου 2018. Χαιρέτισε την ίδρυση του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και δήλωσε ότι θα συμβάλει στην ανάδειξη του ως πόλου εκπαιδευτικής και ερευνητικής αριστείας.

Παράλληλα αποφάσισε να προχωρήσει στην έκδοση του ανά χείρας δελτίου, με σκοπό να ενημερώσει τους φοιτητές και τους απόφοιτους της Εισαγωγικής Κατεύθυνσης «*Διοίκηση Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας*» του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας, τους απόφοιτους του Τμήματος Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας, τους φοιτητές και τους απόφοιτους του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «*Διοίκηση και Διαχείριση Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας*» του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας, τα μέλη της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας της χώρας και κυρίως τους ενδιαφερόμενους μαθητές της Γ' Τάξης Λυκείου και τις οικογένειες τους, ως προς την εξέλιξη του **αιτήματος του Τ.Ε.Ι. Αθήνας για την ίδρυση ενός αυτοδύναμου Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης** (με εναλλακτικό τίτλο Διοίκησης Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας) στη Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του νέου Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

1. Η ίδρυση του Τμήματος αυτού είχε προταθεί από τα αρμόδια όργανα της ακαδημαϊκής κοινότητας (υπ. αρ. 5/18.9.2017 Απόφαση του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, υπ. αρ. 20.12.2017 Απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής Διοίκησης Επιχειρήσεων) και της διοίκησης (υπ. αρ. 9/22.11.2017 Απόφαση της Συγκλήτου) του Τ.Ε.Ι. Αθήνας στο πλαίσιο της διαδικασίας διαβούλευσης με τις υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Ο κύριος άξονας των σχετικών ομόφωνων εισηγήσεων ήταν ότι το Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης θα αποτελέσει την ορθολογική μετεξέλιξη του Τμήματος Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας, το οποίο λειτούργησε - ως το μοναδικό προπτυχιακό Τμήμα ΑΕΙ μαζί με το αντίστοιχο Τμήμα του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας - την περίοδο 1979-2012 ως αυτοδύναμο Τμήμα του Τ.Ε.Ι. Αθήνας (αρχικά στη Σχολή Επαγγελματιών Υγείας Πρόνοιας και στη συνέχεια στη Σχολή Διοίκησης

και Οικονομίας) και από το 2013 ως Τομέας Διοίκησης Μονάδων Υγείας Πρόνοιας-Εισαγωγική Κατεύθυνση του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας, προωθώντας με συνέπεια την προπτυχιακή και μεταπτυχιακή¹ εκπαίδευση και την εφαρμοσμένη έρευνα στα θεματικά πεδία της υγείας, της κοινωνικής φροντίδας, της κοινωνικής στέγασης² και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας³.

2. Η σχετική εισήγηση δεν έγινε αποδεκτή από τα διοικητικά όργανα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, καθώς δεν ενσωματώθηκε στο πρώτο κείμενο του Σχεδίου Νόμου «*Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και λοιπές διατάξεις*» που τέθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων σε ηλεκτρονική δημόσια διαβούλευση (19 Δεκεμβρίου 2017 - 3 Ιανουαρίου 2018), παρά τα ακόλουθα αναμφισβήτητα επιχειρήματα που είχαν κατατεθεί μέσω εμπειρισταμένου υπομνήματος προς το Γραφείο του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων:

(α) Το προταθέν Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης πληροί όλα τα κριτήρια του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (άρθρο 11 Ν. 4485/2017 «*Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις*»)⁴ για τη λειτουργία του ως αυτοδύναμο Τμήμα Πανεπιστημίου. Ειδικότερα:

- Στο προταθέν Τμήμα θα εντάσσονταν άμεσα τα 8 υπηρετούντα μέλη ΕΠ (εκ των οποίων 5 Καθηγητές Πρώτης Βαθμίδας) του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας.
- Το προταθέν Τμήμα θα ξεκινούσε τη λειτουργία του με ήδη 400 περίπου ενεργούς φοιτητές.

(β) Το προταθέν Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης (με εναλλακτικό τίτλο Διοίκησης Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας) πληροί και τα δύο επιστημονικά – ακαδημαϊκά κριτήρια που έθεσε η Συμβουλευτική Επιτροπή του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για τη δημιουργία των νέων αυτοδύναμων Τμημάτων στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, καθώς:

i. Θεραπεύει το διεθνώς αναγνωρισμένο και αναπτυσσόμενο επιστημονικό πεδίο της Κοινωνικής Διοίκησης στους τομείς της Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας (πρώτο

¹ Από το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 λειτουργεί ένα ιδιαίτερα υψηλής ζήτησης **Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών** (Π.Μ.Σ.), που οδηγεί στην λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.), στο επιστημονικό πεδίο της Διοίκησης και Διαχείρισης Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας (Msc in Health and Social Care Management).

² Για παράδειγμα, ο Τομέας εκπροσωπεί το Τ.Ε.Ι. Αθήνας στο Δίκτυο HOUSING EUROPE – The European Federation of Public, Cooperative & Social Housing (το μεγαλύτερο Ευρωπαϊκό Διακρατικό Δίκτυο στο πεδίο της κοινωνικής στέγασης, που επιδιώκει την ανάπτυξη μίας επαρκούς και βιώσιμης στεγαστικής αγοράς), καθώς το Τ.Ε.Ι. Αθήνας αποτελεί με πρωτοβουλία του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας από τον Σεπτέμβριο του 2016 τον πρώτο Ακαδημαϊκό Εταίρο του Δικτύου στην Ευρώπη.

³ Από το 2015 έχει ιδρυθεί και λειτουργεί το πρώτο στην Ελλάδα **Ερευνητικό Εργαστήριο Κοινωνικής Καινοτομίας**, που προωθεί την διεπιστημονική έρευνα στο σύνθετο πεδίο της Κοινωνικής Καινοτομίας, με έμφαση στους τομείς της Υγείας, της Ψυχικής Υγείας, της Κοινωνικής Ασφάλισης, της Κοινωνικής Πρόνοιας και Φροντίδας, της Κοινωνικής Ένταξης και της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας.

⁴ Η σχετική διάταξη προβλέπει ότι:

«1. Τμήματα αποκτούν αυτοδυναμία εφόσον: α) υπηρετούν σε αυτά τουλάχιστον οκτώ (8) μέλη Δ.Ε.Π., από τα οποία τουλάχιστον δύο (2) πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή και β) έχουν εγγραφεί σε αυτά φοιτητές».

κριτήριο) και εντάσσεται δογματικά στις Κοινωνικές Επιστήμες, παρουσιάζοντας αυξημένο ενδιαφέρον ιδίως σε περιόδους μεταρρύθμισης του Κοινωνικού Κράτους.

ii. «Ανταποκρίνεται στις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας και έχει αναφορές στον Ευρωπαϊκό χώρο» (δεύτερο κριτήριο), καθώς αφενός εξυπηρετεί τη δημιουργία εξειδικευμένων στελεχών στους τομείς προτεραιότητας (υγεία, κοινωνική ασφάλιση, κοινωνική πρόνοια, κοινωνική οικονομία) του Κοινωνικού Κράτους⁵, αφετέρου εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Μοντέλου, που προωθείται από τα Κράτη Μέλη και τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(γ) Το εκπαιδευτικό προσωπικό του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας εκπόνησε - σύμφωνα με τις οδηγίες της υπ. αρ. πρωτ. 7426/6.9.2017 επιστολής της Αναπληρώτριας Πρυτάνεως του Τ.Ε.Ι. Αθήνας με θέμα «*Σύνταξη τεκμηριωμένων προγραμμάτων σπουδών στα Τμήματα που θα προκύψουν από τη μετεξέλιξη των ΤΕΙ Αθήνας – Πειραιώς σε Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής*» - ένα πρωτότυπο Πρόγραμμα Σπουδών ενός αυτοδύναμου Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης στη Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών & Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, το οποίο διαβιβάστηκε με την υπ. αρ. Φ11/2/2743/17.9.2017 επιστολή της Διευθύντριας του Τομέα στον Πρόεδρο του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και κατατέθηκε στη συνέχεια στην αρμόδια επιτροπή υποβολής προτάσεων προγραμμάτων σπουδών του Τ.Ε.Ι. Αθήνας.

3. Η ανάγκη ίδρυσης ενός αυτοδύναμου Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης στη Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του νέου Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής επιβεβαιώθηκε πανηγυρικά στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής δημόσιας διαβούλευσης επί του Σχεδίου Νόμου «*Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και λοιπές διατάξεις*». Επιφανείς εκπρόσωποι της ακαδημαϊκής (Πανεπιστήμιο Αθηνών, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης) και της ερευνητικής (Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών) κοινότητας της χώρας, που δραστηριοποιούνται εδώ και δεκαετίες στο πεδίο της κοινωνικής προστασίας, ανέδειξαν με αντικειμενικά επιχειρήματα όχι μόνο την επιστημονική, αλλά και την κοινωνική σκοπιμότητα ίδρυσης του πρώτου αυτοδύναμου Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης στην Ελλάδα, που θα καλύψει ένα σημαντικό κενό του χώρου των Κοινωνικών Επιστημών στο επίπεδο της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Παράλληλα, τουλάχιστον 200 φοιτητές και απόφοιτοι της Εισαγωγικής Κατεύθυνσης «*Διοίκηση Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας*» του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας, και του Τμήματος Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας, καθώς και η Ένωση Σπουδαστών και Αποφοίτων του Τμήματος Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας και Καλαμάτας εκδήλωσαν την υποστήριξη τους για τη δημιουργία του νέου Τμήματος.

Τα πορίσματα της ηλεκτρονικής δημόσιας διαβούλευσης επί του Σχεδίου Νόμου «*Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και λοιπές διατάξεις*» σε σχέση με την ίδρυση ενός αυτοδύναμου Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης στη Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του νέου Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής ενσωματώθηκαν σε υπόμνημα του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας που κατατέθηκε στις

⁵ Στην περίπτωση της Ελλάδας, περιλαμβάνονται ενδεικτικά οι εργαζόμενοι στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, στους Οργανισμούς του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας και στους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

9 Ιανουαρίου 2018 ιδιοχείρως από την Πρύτανη του Τ.Ε.Ι. Αθήνας στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

4. Η σχετική εισήγηση δεν έγινε και πάλι αποδεκτή από τα διοικητικά όργανα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, καθώς δεν ενσωματώθηκε στο δεύτερο κείμενο του Σχεδίου Νόμου «*Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και λοιπές διατάξεις*» που αναρτήθηκε στον ιστότοπο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων στις 12 Ιανουαρίου 2018.

5. Από τις 13 Ιανουαρίου 2018 και μέχρι την κατάθεση του Σχεδίου Νόμου στις αρμόδιες Επιτροπές του Ελληνικού Κοινοβουλίου, τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας προχώρησαν στην κατ' ιδίαν ενημέρωση τόσο του αρμόδιου Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, όσο και άλλων μελών της Κυβέρνησης και βουλευτών που συμμετέχουν στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων του Ελληνικού Κοινοβουλίου για την ανάγκη κάλυψης των θεσμικών προβλημάτων που άρχισαν να εντοπίζονται με την de facto απόρριψη της τεκμηριωμένης εισήγησης για την ίδρυση του προτεινόμενου αυτοδύναμου Τμήματος:

α) Με την προτεινόμενη ρύθμιση της περίπτωσης αα) του εδαφίου β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Σχεδίου Νόμου, τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Αθήνας (επομένως και τα υπηρετούντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας) εντάσσονταν στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής ή στο Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Επομένως, αμβλυνόταν η ακαδημαϊκή και επιστημονική αυτοδυναμία των μελών Δ.Ε.Π. του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας, αφού μεταφέρονταν σε Τμήματα⁶ που δεν θεραπεύουν το γνωστικό αντικείμενο της Κοινωνικής Διοίκησης (δηλαδή της Διοίκησης Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας) και εφαρμόζουν εντελώς διακριτά Προγράμματα Σπουδών.

Το γνωστικό αντικείμενο των μελών Δ.Ε.Π. του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας δεν αφορά τα πεδία της Διοίκησης Επιχειρήσεων ή/και της Διοίκησης Τουρισμού (επομένως δεν μπορούν να ενταχθούν με αυστηρά ακαδημαϊκά κριτήρια στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων ή/και στο Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής), αλλά καλύπτει το πεδίο της Κοινωνικής Διοίκησης στα επιμέρους αντικείμενα της υγείας, της κοινωνικής ασφάλισης και της κοινωνικής πρόνοιας (Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλειας, Δίκαιο της Υγείας, Βιοηθική, Πολιτικές υγείας, ψυχικής υγείας, κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας, Κοινωνιολογία της Υγείας και Ποιότητα Ζωής Επιχειρησιακή Έρευνα υγείας και πρόνοιας, Οικονομικά της υγείας και κοινωνικής προστασίας, Πληροφορική συστημάτων υγείας και κοινωνικής προστασίας). Η υποχρεωτική μεταφορά τους σε άλλα Τμήματα δημιουργεί - εκτός από ζητήματα προσβολής της ακαδημαϊκής ελευθερίας τους⁷ - και κινδύνους απώλειας ενός σημαντικού επιστημονικού κεφαλαίου

⁶ Η παρ. 2 του άρθρου 9 Ν. 4485/2017 «*Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις*» προβλέπει ότι:

«*Οι Σχολές διαιρούνται σε Τμήματα. Δεν είναι δυνατή η ύπαρξη Σχολής με λιγότερα από δύο (2) Τμήματα, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου η αναγκαιότητα σύστασης Σχολής με ένα (1) Τμήμα αιτιολογείται ειδικά από τη Σύγκλητο. Το Τμήμα προάγει την επιστήμη, την τεχνολογία ή τις τέχνες στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο, οργανώνει τη διδασκαλία στο πλαίσιο των προγραμμάτων σπουδών και εξασφαλίζει τη συνεχή βελτίωση της μάθησης σε αυτά.*»

⁷ Η παρ. 1 του άρθρου 3 Ν. 4485/2017 «*Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις*» προβλέπει ότι:

δημόσιου Πανεπιστημίου, αφού τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας μισθοδοτούνται εδώ και δεκαετίες από τον κρατικό προϋπολογισμό για την παραγωγή εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου στο γνωστικό τους αντικείμενο και όχι σε μη συναφή αντικείμενα.

β) Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ. 1 του άρθρου 5 του Σχεδίου Νόμου, οι Φοιτητές των εισαγωγικών κατευθύνσεων Διοίκησης Επιχειρήσεων και Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Αθήνας και φοιτητές της Εισαγωγικής Κατεύθυνσης Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Πειραιά εντάσσονταν στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Έτσι, όμως, καταργείται στην πράξη και η εκπαιδευτική αυτοτέλεια του αντικειμένου της Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας, καθώς δεν εντάσσεται στο φυσικό του γνωστικό πεδίο που σχετίζεται αφενός με τη Διοίκηση Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας και αφετέρου με την Κοινωνική Πολιτική (Κοινωνική Διοίκηση), αλλά παραπέμπεται στο εντελώς διακριτό και επιστημονικά ασύμβατο πεδίο της Διοίκησης Επιχειρήσεων.

6. Η εισήγηση ίδρυσης ενός αυτοδύναμου Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης στη Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών δεν έγινε και πάλι αποδεκτή από τα διοικητικά όργανα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, καθώς δεν ενσωματώθηκε στο τρίτο κείμενο του Σχεδίου Νόμου «*Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και λοιπές διατάξεις*» που κατατέθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 2018 προς συζήτηση στην αρμόδια Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων του Ελληνικού Κοινοβουλίου.

Όμως, η προσεκτική ανάλυση της Αιτιολογικής Έκθεσης και της Έκθεσης Δημόσιας Διαβούλευσης που συνόδευαν το Σχέδιο Νόμου ανέδειξε δύο πολύ σημαντικά κενά, που δημιούργησαν άμεσα προβληματισμούς σε πολλά μέλη της Ελληνικής ακαδημαϊκής κοινότητας αναφορικά με την τήρηση των αρχών της καλής νομοθέτησης⁸. Συγκεκριμένα, η Αιτιολογική Έκθεση του Σχεδίου Νόμου **δεν περιλάμβανε τα κριτήρια δημιουργίας Αυτοδύναμων Τμημάτων του νέου Πανεπιστημίου Δυτικής**, ενώ η Έκθεση Δημόσιας Διαβούλευσης⁹ **όχι μόνο δεν ενσωμάτωσε κανένα από τα σχόλια εκπροσώπων της ακαδημαϊκής και της ερευνητικής κοινότητας για την ανάγκη ίδρυσης αυτοδύναμου Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, αλλά παρέλειψε να αναφέρει ακόμα και τη συμμετοχή του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας και της Ένωσης Σπουδαστών και Αποφοίτων του Τμήματος Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας και Καλαμάτας στη διαδικασία διαβούλευσης**. Δημιουργήθηκε, έτσι, από το Γραφείο Νομοθετικής Πρωτοβουλίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων η εντύπωση στα μέλη του Κοινοβουλίου ότι το συγκεκριμένο ζήτημα δεν έχει απασχολήσει τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και τους εκπροσώπους της φοιτητικής κοινότητας, ενώ προφανώς κάτι τέτοιο ανατρέπεται όταν

«Στα Α.Ε.Ι. κατοχυρώνεται η ακαδημαϊκή ελευθερία στην έρευνα και στη διδασκαλία, καθώς και η ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών».

⁸ Βλ. τις διατάξεις του Ν. 4048/2012 «*Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης*».

⁹ Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 7 του Ν. 4048/2012, το Γραφείο Νομοθετικής Πρωτοβουλίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ήταν υποχρεωμένο να συντάξει έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης, στην οποία θα παρουσιασθούν ομαδοποιημένα τα σχόλια και οι προτάσεις όλων όσων έλαβαν μέρος στη διαβούλευση και θα τεκμηριωθεί η ενσωμάτωσή τους ή μη στις τελικές διατάξεις.

οι προσεκτικοί αναγνώστες, και κυρίως οι συμμετέχοντες στη διαβούλευση, ανατρέξουν στο σύνολο των σχολίων επί της διαβούλευσης.

7. Κατά τη διάρκεια της πρώτης συνεδρίασης της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων κατατέθηκε σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής από τον Βουλευτή της Δημοκρατικής Συμπαράταξης κ. Α. Γρηγοράκο η υπ. αρ. 1483/16.2.2018 Τροπολογία – Προσθήκη με θέμα «*Ένταξη ενός αυτοδύναμου Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης στη Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής*», η οποία ζητούσε τη δημιουργία του Τμήματος, αναφέροντας χαρακτηριστικά «*ότι η ίδρυση ενός αυτοδύναμου Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης θα συμβάλλει στην εξυπηρέτηση του οράματος αντιμετώπισης των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων της μεγαλύτερης Περιφέρειας της χώρας, εξασφαλίζοντας στις τοπικές κοινότητες τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν εκπαιδευτικές και ερευνητικές δράσεις υψηλής προσιθέμενης κοινωνικής αξίας*».

Η σχετική τροπολογία συζητήθηκε κατά την διάρκεια της τελευταίας συνεδρίασης της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων στις 22 Φεβρουαρίου 2018 και έγινε κατ' αρχήν αποδεκτή από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (υπό την αίρεση τροποποίησης του τίτλου του Τμήματος σε Τμήμα Διοίκησης Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας), ο οποίος τόνισε στη σχετική ομιλία του (ακριβές απόσπασμα από τα Πρακτικά της εν λόγω Συνεδρίασης):

«Υπάρχει μια τροπολογία για ένα τμήμα διοίκησης (το Τμήμα Διοίκησης Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας). Εγώ, θα σας πρότεινα να μη την δούμε τώρα γιατί είναι κάπως σύνθετη. Να μην πούμε όχι, αλλά να την επεξεργαστούμε με νομικά καλύτερο τρόπο και να το δούμε στην Ολομέλεια».

8. Σε συνέχεια της σχετικής τοποθέτησης του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, κατατέθηκε εκ νέου από τον Βουλευτή της Δημοκρατικής Συμπαράταξης κ. Α. Γρηγοράκο η υπ. αρ. 1489/153/22.2.2018 Τροπολογία - Προσθήκη με θέμα «*Ένταξη ενός αυτοδύναμου Τμήματος Διοίκησης Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας στη Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής*».

9. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης του Σχεδίου Νόμου στην Ολομέλεια του Ελληνικού Κοινοβουλίου (που διεξήχθη στην συνεδρίαση της 26^{ης} Φεβρουαρίου 2018, ενιαία επί της αρχής, επί των άρθρων και των τροπολογιών), η δημιουργία ενός αυτοδύναμου Τμήματος Διοίκησης Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας στη Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής αποτέλεσε αντικείμενο παρέμβασης του Βουλευτή της Δημοκρατικής Συμπαράταξης κ. Δ. Κωνσταντόπουλου, ο οποίος τόνισε στη σχετική ομιλία του (ακριβές απόσπασμα από τα Πρακτικά της εν λόγω Συνεδρίασης, σελ. 402-403):

«Επίσης, κύριε Υπουργέ, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της ακαδημαϊκότητας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, καταθέσαμε μια τροπολογία με αριθμό 1489/153 και προτείναμε την ίδρυση ενός αυτοδύναμου Τμήματος Διοίκησης Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας. Το συγκεκριμένο αίτημα έχει τεκμηριωθεί πλήρως από την ακαδημαϊκή κοινότητα. Το αποδεχθήκατε κατ' αρχάς στην Επιτροπή. Σας καλούμε, λοιπόν, να κάνετε πράξη την υπόσχεση που δώσατε στην Επιτροπή, να κάνετε αποδεκτή την τροπολογία μας, αν θεωρείτε φυσικά ότι το αίτημα αυτό είναι νόμιμο και ενισχύει τον κοινωνικό ρόλο του Πανεπιστημίου».

Ωστόσο, και οι δύο συγκεκριμένες τροπολογίες δεν έγιναν τελικά αποδεκτές από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ο οποίος τόνισε στη σχετική ομιλία του (ακριβές απόσπασμα από τα Πρακτικά της εν λόγω Συνεδρίασης, σ. 360):

«Το ίδιο ισχύει και για την τροπολογία με γενικό αριθμό 1483, με την οποία γίνεται η πρόταση που γίνεται και στην τροπολογία με γενικό αριθμό 1489 για τη δημιουργία ενός νέου τμήματος. Θεωρούμε ότι δεν πρέπει να γίνει δεκτή. Όμως -και αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία- όλες αυτές οι προτάσεις θα πάνε στη Διοικούσα Επιτροπή του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, ώστε να έρθει από εκεί μία πρόταση τεκμηριωμένη και από τη Διοικούσα και να το δούμε προς τη θετική κατεύθυνση».

Στο σημείο αυτό επισημαίνουμε ότι:

α) Ακόμα και στο στάδιο ολοκλήρωσης της κοινοβουλευτικής διαδικασίας του Σχεδίου Νόμου «*Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και λοιπές διατάξεις*», δεν έχουν παρουσιασθεί οποιαδήποτε θεσμικά και επιστημονικά επιχειρήματα κατά της ίδρυσης ενός αυτοδύναμου Πανεπιστημιακού Τμήματος Διοίκησης Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας. Αντίθετα, τα μέλη της Ελληνικής ακαδημαϊκής κοινότητας και οι εκπρόσωποι της φοιτητικής κοινότητας ανέδειξαν πανηγυρικά τα πλεονεκτήματα ίδρυσης του Τμήματος.

β) Δεν γνωρίζουμε τις εισηγήσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για τη δημιουργία των νέων Σχολών και Τμημάτων στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, καθώς το σχετικό Πόρισμα της δεν έχει δοθεί ακόμα στη δημοσιότητα. Επίσης, δεν γνωρίζουμε τις εισηγήσεις των αρμόδιων υπηρεσιακών παραγόντων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για τη δημιουργία των νέων Σχολών και Τμημάτων στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, καθώς τα σχετικά Υπομνήματα δεν έχουν δοθεί ακόμα στη δημοσιότητα.

γ) Η απόρριψη της Τροπολογίας περί ίδρυσης ενός αυτοδύναμου Πανεπιστημιακού Τμήματος Διοίκησης Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας συνεπάγεται μη ορθή εφαρμογή των αρχών της καλής διακυβέρνησης, και ιδίως της αρχής της αναγκαιότητας και της αρχής της αναλογικότητας (καταλληλότητα, εύλογη σχέση μέσου και σκοπού με υιοθέτηση του λιγότερο επαχθούς μέτρου), καθώς επιλέγεται εκ του αποτελέσματος μία ρύθμιση που βλάπτει άμεσα τόσο τα μέλη ΔΕΠ του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας, όσο ιδίως τους φοιτητές της Εισαγωγικής Κατεύθυνσης «*Διοίκηση Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας*» του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας. Παράλληλα, περιορίζει εκ των πραγμάτων τον αριθμό των θέσεων του Πανεπιστημιακού τομέα στο ιδιαίτερα κρίσιμο πεδίο της κοινωνικής διοίκησης.

δ) Η επιλογή παραπομπής της συζήτησης περί ίδρυσης ενός αυτοδύναμου Τμήματος Διοίκησης Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας στη Διοικούσα Επιτροπή του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής **συνεπάγεται εκ των πραγμάτων την αποδοχή ενός καθεστώτος μη νομοθέτησης για ένα θέμα που ήταν όχι μόνο ώριμο** (όπως αποδέχθηκε ο ίδιος ο Υπουργός με την παραπομπή συζήτησης της επίμαχης Τροπολογίας στην Ολομέλεια) **αλλά και πλήρως τεκμηριωμένο** από τα αρμόδια όργανα της ακαδημαϊκής κοινότητας (υπ. αρ. 5/18.9.2017 Απόφαση του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, υπ. αρ. 20.12.2017 Απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής Διοίκησης Επιχειρήσεων) και της διοίκησης (υπ. αρ. 9/22.11.2017 Απόφαση της Συγκλήτου) του Τ.Ε.Ι. Αθήνας.

ε) **Οι αρμοδιότητες της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής δεν περιλαμβάνουν την ίδρυση νέων Τμημάτων.** Σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, τα Τμήματα Α.Ε.Ι. δημιουργούνται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης¹⁰, αντιστοιχώντας σε μία ιδιαίτερα σύνθετη και χρονοβόρο διαδικασία που υπερβαίνει τα περιθώρια συμπλήρωσης του Μηχανογραφικού Δελτίου του 2018 από τους ενδιαφερόμενους μαθητές της Γ' Λυκείου.

10. **Ανακεφαλαιώνοντας**, ο υπό δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης Νόμος «*Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και λοιπές διατάξεις*» δεν θα περιλαμβάνει στη διάρθρωση του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής το προταθέν αυτοδύναμο Τμήμα Διοίκησης Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας (με εναλλακτικό τίτλο Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης), παρά τη σχετική επιχειρηματολογία της Ελληνικής ακαδημαϊκής κοινότητας και των εκπροσώπων της φοιτητικής κοινότητας. Προφανώς η επιλογή αυτή θα δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα στο υφιστάμενο εκπαιδευτικό προσωπικό του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας και στους φοιτητές της Εισαγωγικής Κατεύθυνσης «*Διοίκηση Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας*» του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας. Κυρίως, όμως, θα εμποδίσει τους ενδιαφερόμενους μαθητές της Γ' Τάξης Λυκείου (και ιδίως των Λυκείων της Περιφέρειας Αττικής) να επιλέξουν τη δυνατότητα φοίτησης και αποφοίτησης από το πρώτο Πανεπιστημιακό Τμήμα Διοίκησης Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας στην Ελλάδα, που ήταν δεδομένο ότι όχι μόνο θα εξασφάλιζε υψηλά ποσοστά απορρόφησής τους στις τοπικές αγορές εργασίας, αλλά κυρίως θα συνέβαλε στην αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων των τομέων της υγείας και της κοινωνικής προστασίας, που υπολογίζονται σε 100.000 περίπου.

11. Το εκπαιδευτικό προσωπικό του Τομέα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας θα συνεχίσει τις παρεμβάσεις του για την ίδρυση του πρώτου Πανεπιστημιακού Τμήματος Διοίκησης Οργανισμών Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας στην Ελλάδα, έχοντας ως γνώμονα την εντολή των χιλιάδων φοιτητών και αποφοίτων του (οι οποίοι και ως απόφοιτοι Τμήματος Τ.Ε.Ι είχαν επαγγελματικά δικαιώματα διακριτά από άλλους κλάδους), ως μοχλό τις ομόφωνες αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων της ακαδημαϊκής κοινότητας και της διοίκησης του Τ.Ε.Ι. Αθήνας και ως πυξίδα την υποστήριξη επιφανών εκπροσώπων της ακαδημαϊκής και της ερευνητικής κοινότητας που δραστηριοποιούνται στα αντικείμενα της υγείας και της κοινωνικής προστασίας.

Θεωρούμε δεδομένο ότι ο φυσικός σύμμαχος μίας τέτοιας διαδικασίας, που θα επιτρέψει την ανάδειξη της ακαδημαϊκής αριστείας στο νέο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, είναι ο Πανεπιστημιακός Δάσκαλος και Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων κ. Κωνσταντίνος Γαβρόγλου, ο οποίος μπορεί να προχωρήσει **άμεσα με νομοθετική πρωτοβουλία του στη θεσμική κατοχύρωση του Τμήματος, ώστε να εξασφαλίσει την έγκαιρη ένταξη του στο Μηχανογραφικό Δελτίο** των προς επιλογή Πανεπιστημιακών Τμημάτων για το 2018, αξιοποιώντας για τη διαφύλαξη του δημόσιου συμφέροντος τα

¹⁰ Η παρ. 1 του άρθρου 10 Ν. 4485/2017 «*Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις*» προβλέπει ότι:
«1. *Ίδρυση, κατάργηση, συγχώνευση και κατάτμηση Σχολής ή Τμήματος Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται με αναλογική εφαρμογή των παραγράφων 1 έως και 3 του άρθρου 5*».

πορίσματα της δημόσιας διαβούλευσης και της σχετικής συζήτησης του Σχεδίου Νόμου «*Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και λοιπές διατάξεις*» στο Ελληνικό Κοινοβούλιο.